

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 900. Conjuges qualiter irritare possint vota.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

fundatio in præsumptione imbecillis usus rationis filii, qui etsi aliquando perfecto usu rationis polleat, id per accidens est, & potestatem patris non immittit. Ita Arg. c. 1. § 2. 20. q. 2. Suar. L. 6. c. 6. a. n. 1. Sanch. l. c. c. 35. n. 7. Less. l. c. n. 82. Laym. l. c. c. 7. n. 10. Castrop. l. c. p. 7. n. 4. Potest quoque vota filii puberis (qualis dicitur ab anno 14. ad annum 25.) quæ suæ administrationi & gubernationi domesticæ præjudicaverint, non alia, irritare eò quod ad præpubertate præsumatur habere paternam discretionem, adeoque quò minus ea irritare possit, non obstat, nisi materia præjudicans fuerit dictæ gubernationi, qualia ubi fuerit, eò ipso irritate potest votum filii, quippe quod necessàriò ad sui valorem imbibitam habet hanc conditionem: nisi parenti attulerit præjudicium. Neque huic potestati irritatiuæ paternæ subrahuntur vota juramento firmata, ut cum Suar. l. c. n. ult. & Sanch. L. 4. c. 35. n. 62. Castrop. l. c. n. 9. Hinc contra irritate non potest pater filii puberis vota castitatis, ingrediendi religionem, suscipiendi ordines, quia in his filius est sui juris. Item neque vota suscipiendi moderata jejunia, obeundi communionem, & similia, quia hæc gubernationi non obstant. Secus est de voto peregrinationis diuturnæ, & absentis, quia obstat paternæ curæ, quam cum filio habere debet, dum est sub ejus potestate. Less. n. 85. Sanch. l. c. n. 15. Castrop. l. c. n. 10. Sed neque irritate potest vota realia de bonis, quorum filius dominium & administrationem habet, ut sunt bona castrensia, & quasi castrensia, utpote in quorum alienatione filius est sui juris, & patri præjudicare nequit juxta L. filius familias. ff. de donat. Suar. l. 6. de voto c. 5. n. 4. Sanch. l. c. n. 23. Azor. l. c. c. 7. q. 17. Sayr. l. c. c. 10. n. 25. Castrop. n. 11. Idem est de bonis filii adventitiis, quorum nec usus fructus, nec administratio nem habet pater, sed filius post annum 25. juxta Auth. ut liceat. matri. vers. Sed autem. Ubi autem filio in minore ætate constituto, pater bonorum illorum administrationem non habet, vel quia non vult ea administrare, vel quia filio sub ea conditione, ut non administrarentur à patre, relicta sunt, potestas irritandi ea vota, non patri, sed curatori competit, Sanch. l. c. n. 31. Castrop. n. 12. Ac denique filii puberis à patria potestate egressi, utpote sui juris, & patri non subiecti tam quodam personam, quam quòd ad administrationem bonorum, Castrop. n. 13. liberatur verò filius à potestate patria primò per hoc, quòd ipse aut pater ejus profiteatur in religione Covar. c. 2. de testam. n. 8. Molin. tr. 2. de just. d. 140. vers. utrum autem. Sanch. l. 4. c. 35. n. 44. Castrop. cit. p. 7. n. 2. Secundò si eligatur in Episcopum. Auth. sed Episcopalis dignitas, §. ult. c. de Episc. & Cler. Tertio si eligatur & administrare incipiat aliquam earum dignitatum de quibus L. ult. c. de decurion. Quarto, si pater vel filius servus efficiatur §. si ab hostibus Inst. quib. mod. jus patr. potest., solvitur. Quintò per mortem patris naturalem vel civilem. §. cum autem. Inst. quib. mod. Sextò patre vel filio labente in hæresin. cit. §. cum autem. Septimò per emancipationem. §. præterea Inst. quib. mod. L. ult. c. de emancip. liberor. Econtra non eximitur filius à patria potestate ratione ætatis etiam post annum 25. neque pater perdit usum fructum & bonorum administrationem. Less. L. 2. c. 42. n. 12. Suar. L. 6. de voto c. 5. n. 12. Sanch. l. c. c. 35. n. 29. Castrop. l. c. aliique apud illum cum Gloss. in L. fin. §. pupill. ff. de v. o. neque solvitur ratione Ordinis etiam præbyteratus Covar. in c. quia nos, de testam. n. 5. Sanch. n. 37. Castrop. l. c. neque per contra-

ctum matrimonium, saltem jure communi. Sanch. n. 31. Castrop. l. c. & alii apud illum. Arg. L. 1. § 2. c. de bon. qua liber.

2. Resp. secundò sub nomine parentum in ordine ad irritanda vota prolium, non venit mater; quia vivente Patre neque familia, neque bonorum filii administrationem habet juxta §. fœmina Inst. de adop. Potest tamen executionem voti suspendere, præcipiendo filio ne exequatur. Suar. l. c. c. 6. n. 21. Sanch. l. c. n. 78. Castrop. n. 7. quin & mortuo, amente, vel longissime absente patre irritate potest vota filii impuberis, si ei datus non sit tutor aut curator, nec superest ex patre avus, qui loco patris succedat; non quia tutrix est (nam tutelam ob mortem mariti ipso jure non habet, etsi eam petere possit. Auth. matri & avia. c. quand. mul. tutel. off. fungi potest.) Sed quia ipse jure naturali ei datum, impuberum gubernare, patre, avo, tutore deficientibus. Sanch. n. 76. & 79. Laym. l. c. c. 7. n. 10. Sa. V. voti irritatio. n. 2. Sayr. l. c. c. 10. n. ult. Castrop. l. c. Si tamen minor careat curatore, mater quæ talis vota illius irritare nequit; siquidem id competit solum patri, dum filius est sub ejus potestate, filius autem pubes non est sub potestate matris, quatenus mater est Sanch. l. c. n. 77. Suar. L. 6. n. 77. Suar. L. 6. c. 5. in fine. Castrop. n. 15. uti nec matri competit ullatenus irritare vota filii etiam impuberis, si ei datus tutor vel curator, utpote quibus tunc competit personæ & bonorum administratio. Sylv. v. volum. 4. q. 2. d. 1. Azor. l. c. q. 7. Sanch. cit. n. 78. Suar. l. c. n. 22. Castrop. n. 7. Unde

3. Resp. tertio: nomine patris in omnium sententia venit tutor, utpote patri ex dispositione juris subrogatus. Idemque est de curatore minoris, ut Castrop. n. 14. & si plures sint tutores aut curatores, penes quemlibet illorum est integra potestas irritandi vota pupilli, aut puberis minoris. Bonac. l. c. n. 25. in fine. Sanch. c. 25. n. 70. Castrop. l. c. non tamen nomine patris, hoc & aliis ascendentibus, & tutore deficientibus, venit herus vel magister, ut probabilius cum Sanch. n. 84. Bonac. d. 4. q. 2. p. 7. §. 2. n. 18. censet Castrop. n. 8. eò quod potestas dominativa ad irritationem votorum requisita nec jure naturali, nec positivo illis asseratur. Contrarium tamen valde probabiliter sentientibus Less. L. 2. c. 4. n. 82. Suar. cit. c. 6. n. 23. Sayr. l. c. n. 18. aliisque gravibus DD. ob pietatem & æquitatem, ut nimirum impuberis imprudentiæ in votendo hac ratione consulatur. De cætero minoribus in votis competere nequit constitutio in integrum, uti ea illis competit in aliis contractibus, siquidem ea locum habet in contractibus ideo, quia invenitur in eis deceptio & defectus voluntarii, quæ contingere nequeunt in votis; cum ea sint plene voluntaria. Sanch. n. 85. & 86. Castrop. n. 16.

4. Resp. quartò: nomine filiorum veniunt quoque naturales & spurii respectu illius, de quo moraliter constat esse filios illius, eò quòd, licet pater non habeat potestatem civilem gubernandi tales filios, habeat tamen naturalem potestatem, ut filii in votendo imbecillitati consulat, Sanch. cit. c. 35. n. 82. Castrop. cit. p. 7. n. 5. qui tamen id ita intelligunt; si nullus adsit tutor, cui id aliàs competit, cum sub ejus & non sub patris potestate sint tales filii juxta Inst. de patria potest. in principio.

Quæst. 900. Conjuges qualiter irritare possint vota.

Resp. præter dicta de hoc quæst. ante hanc quarta. quamvis omnia vota uxoris emissa stante ma-

tri-

trimonio irritari posse à marito, ut levitati & inconstantia mulierum in voto consulatur, valde probabiliter teneant Sotus Sanch. & alii apud Castrop. *l. c. p. 6. n. 1.* Videntur tamen sentire probabilius Nav. *in sum. c. 12. n. 64.* Valent. *2. 2. d. 88. d. 6. q. 6. p. 6.* Azor. *l. c. c. 17. q. 12.* Less. *l. c. n. 89.* Suar. *L. 6. c. 4. n. 2.* Laym. *l. c. c. 5. n. 12.* Ponc. *L. 10. de mar. c. 17. n. 3.* Bonac. & alii quos citat & sequitur Castrop. *l. c. n. 2.* maritum posse irritare sola vota uxoris, quæ usui matrimonii, educationi prolis & gubernationi domesticæ præjudicant; ex ea ratione, quòd neque ex natura rei; neque ex jure positivo efficaciter colligatur, uxorem subditam esse viro in actionibus personalibus, quæ illi usui, educationi, gubernationi non præjudicant. Secundum quam sententiam maritus directe non potest irritare vota uxoris de operibus præceptis, audiendo facto, jejuniis &c. posse tamen si sic exigat gubernatio domestica illorum votorum executionem suspendere, præcipiendo opera incompossibilia ut Less. Suar. *LL. cit.* Castrop. *l. c. n. 4.* quòd attinet votum castitatis, posse illud emissum ab uxore absque viri consensu etiam ante consummationem matrimonii; quin & emissum de licentia mariti irritari sequitur ex sententia Sanch. & aliorum, ut videre est apud Castrop. *n. 5.* Contrarium secundum suam sententiam Castrop. nimirum non esse irritabile quatenus continet obligationem non petendi debitum & abstinendi à delectationibus venereis; cum secundum hæc partem non præjudicat marito, quæ tamen obligatio etiam cessabit pro tunc, quando maritus agere ferret, semper se debere petere & ita minuat amor, excitaretur discordia, ut cum Laym. *l. c. c. 7. n. 16.* Castrop. *cit. n. 5. in fine* quatenus verò continet obligationem reddendi debitum, non eget irritatione; cum ad hunc effectum propter præjudicium mariti extendi nequeat. Dum verò mutuo consensu uterque conjux vovet castitatem, non posse illos sibi vota irritare & ad pristinum statum redire de communi sententia DD. negat Castrop. *n. 6.* citatis quam plurimis, quem vide, quòd spectat ad votum castitatis & religionis implendum pro tempore matrimonii soluti, etsi in sententia Sanch. irritari possint à marito, eò quòd dominus sit voluntatis uxoris, rectius tamen sentit Castrop. *n. 8.* contrarium, ex eo, quòd neque executio, neque obligatio illius præjudicium aliquod afferat marito, de votis factis ante contractum matrimonii & tempore divortii dictum est supra. De voto religionis emissio à conjuge dicendum, illud irritationi obnoxium non esse in omnibus casibus, in quibus impleri potest, altero conjuge invito, quia ei tunc non præjudicat, cum executione hujus voti separentur conjuges à mutua cohabitatione & obligatione reddendi debitum. Ita Sanch. *L. 9. de mat. d. 40. n. 21.* & *L. 4. sum. c. 34. n. 16.* Less. *l. c. n. 94.* & Gl. Castrop. *n. 7.*

2. Resp. secundò: uxor ea solum mariti vota irritare potest, quæ sibi præjudicant; cum vir subijci non possit uxori quòd ad voluntatem, sed solum quòd ad materiam voto promissam. Suar. *L. 6. de voto c. 4. à n. 8.* Sanch. *cit. c. 34. n. 20.* Less. *l. c. n. 98.* Ponc. *de mat. L. 10. c. 17. §. 2. n. 18.* Castrop. *n. 9.* Sic irritare potest votum longæ peregrinationis (excepta peregrinatione Jerosolomytana in subsidium terræ sanctæ;) immoderatæ abstinentiæ, nimiarum precum & similibus, quia obstant mutua cohabitationi, & obligationi reddendi debitum. Sanch. *n. 21.* Suar. Less. Castrop. *LL. cit.* de voto mariti non petendi debitum, quòd ab uxore irritari possit, affir-

mant Laym. *l. c. c. 7. n. 16.* & alii, eò quòd hac ratione uxor cogatur semper petere debitum, quòd nimis onerosum & verecundiæ mulierum contrarium, Negant è contra Sanch. *l. c. n. 27.* Less. *n. 99.* Ponc. *n. 18.* Castrop. *l. c. n. 10.* eò quòd obligatio mariti ad non petendum debitum non cedat in præjudicium uxoris; cum non retrahat eam à petitione, sed potius sit occasio liberius petendi, dum scit meritum impeditum esse ad petendum; sed neque ut contra alios Castrop. in hoc casu maritus necesse habet, se aliquoties offerre uxori paratum ad reddendum, ut sic tollatur verecundiæ; cum uxor ad talem oblationem actualem maritum obligare nequeat, sed sufficiat ut se offerat ad reddendum, quamprimum minimo indicio suæ voluntatis petit. Ad oblationem verò habitualement quòd spectat, maritus semper debeat esse paratus. De cætero votum continentia vel non petendi debitum emissum absque alterius conjugis beneplacito regulariter illicitum & indiscretum esse, tum quia id alteri molestum, tum præcipue ob periculum violationis, notat cum Lessio & aliis Castrop. *n. 11.*

Quest. 901. An & qualiter domini irritare possint vota servorum.

Resp. præter ea, quæ de hoc quoque dicta sunt supra, ea sola servorum vota irritare potest dominus, quæ suo obsequio & servitio præjudicant. Suar. *l. 6. c. 3. à n. 1.* Less. *n. 86.* Azor. *l. c. c. 17. q. 9.* Castrop. *l. c. p. 5. n. 1.* Sic irritare nequit eorum vota de rebus præceptis v.g. audiendi missam, communicandi, jejunandi; quia non sunt de materia dominis subiecta quamvis & hæc vota ab iis impediti & suspendi possint præcipiendo servis eo tempore alia opera cum observatione votorum incompossibilia, multoque minus irritare potest vota eorum spectantia ad consilium v.g. moderata jejunia, orationes & quidem votum castitatis nequidem suspendere potest, quippe cujus observatio præjudicare nequit obsequiis domino debitis. Idemque est de votis realibus, si forte servi habeant bona aliqua propria. Sed neque domini seu heri vota famulorum, qui iis operas suas ex contractu locarunt, alia irritare vel suspendere possunt, quàm quæ obligationi ab iis contractæ præjudicant. Obligatio siquidem justitiæ alteri obligationi voluntariæ prævalere debet. Suar. *l. c. n. 6.* Sanch. *l. 4. de voto c. 24. n. 24.* Castrop. *l. c. n. 3.*

Quest. 902. Dispensatio votorum quid sit.

Resp. Dispensatio votorum est ablatio seu remissio totalis obligationis eorum ob justam & rationabilem causam nomine dei facta ab habente spiritualement jurisdictionem in voventem. Dicitur primò: *ablatio* quòd est loco generis, convenit enim in eo cum irritatione. Dicitur secundò: *totalis ablationis*: in quo differt à commutatione, cum hæc non tollatur omnis obligatio, sed obligationi priori surrogatur alia obligatio. Dicitur tertio: *ob justam & rationabilem causam*: Siquidem dispensatio hæc facta à quocunque, etiam à Pontifice sine causa justa & rationabili est illicita & invalida, cum fiat nomine Dei; is autem nullatenus censendus sit consentire in relaxationem debiti sibi sine causa factam; utpote quæ foret irritabilis, & rectæ gubernationi Ecclesiæ non consentanea. Ita ut Castrop. *tr. 15. d. 2. p. 9. n. 3.* Theologi omnes cum D. Th. *2. 2. q. 88. a. 12. ad 2.* & Juristæ cum Gl. *in c. non est. v. o. adimplere h. t.* Dum autem petens & concedens dispensationem bona fide